

[Vilhelm Rasmussen.]

Offentligheden. Han siger nemlig følgende, som jeg beder den højtærede Formand tillade mig at oplæse:

„Da Lærerhøjskolens væsentligste Op-gave er Afholdelse af Aarskursus, maa man for at finde, hvad en Aarskursist koster, regne ikke alene Udgifter til Timeløn og Stipendier, men alle andre Udgifter ved Lærerhøjskolen minus Ud-gifterne til de korte Kursus“.

Jeg maa nok sige, at hvis det ærede Medlem er Lærer i Bogholderi ved Aften-undervisningen i sin Skole, er det en stram Undervisning, hans Elever faar. Her er altsaa en Institution, Lærerhøjskolen, hvis Virksomhed har flere Sider, deriblandt Undervisning af Aarskursister og af Feriekursister, og saa vil det ærede Medlem for at komme til det, han kalder et objektivt Resultat, vælte Udgifterne til Amortisation, Forrentning, Vedligeholdelse af Bygningen, alle Tjenestemændene fra øverste til nederste Etage, Udgifterne til Bibliotek og alle andre Materieludgifter over paa Aarskursus alene, og for Feriekursisterne skal man kun regne med de direkte Ud-gifter, som følger af Lærerløn og til Sti-pendier og Rejser! Nej, er der nogen, der vildfører Rigsdagen, er det det ærede Mem-lem, men til alt Held og Lykke føler jeg mig sikker paa, at der gives ikke et eneste Medlem i den høje Rigsdag uden Hensyn til Parti, som vil give det ærede Medlem Ret i en saadan Regnskabsførelse.

Men det ærede Medlem gaar videre. For at faa det stillet op, som om jeg skulde have skjult noget, der kunde tale til Fordel for min udmærkede Forgænger, gør han opmærksom paa, at det er ikke alle Aarskursister, som er virkelige Helaarskursister; men 150 af dem er, hvad vi ude paa Lærerhøjskolen kalder „Københavnere“, d. v. s. de passer deres Arbejde og har kun nogle faa Timer — det ærede Medlem, som ingenting ved om Sagen, nævnte alt for mange Timer. Ja, men det er der jo intet Øjeblik lagt Skjul paa. Enhver, der vil læse Beretningen, kan jo se det. Var det anderledes i Professor Olriks Dage? Aldeles ikke. Ja, jeg kunde sige med en vis Ret: Tværtimod. Hos Professor Olrik var Forholdet det, at det var meget vanskeligere for Lærerne fra Landsby-skolerne at blive Aarskursister, fordi han stillede Krav om mindst mig i Hoved-karakter. Derfor var der under Professor Olrik, naar det endelig skal drøftes, for-holdsvis mange flere „Københavnere“ end under mig. Jeg har netop ved at fjerne Kravet om en Eksamens-karakter af en vis

Størrelse bevirket, at Lærerne ude fra Pro-vinsen, først og fremmest Landsbyskolens Lærere, har faaet rigere Adgang til Statens Lærerhøjskole.

Dernæst viser Tallene, at jeg netop har søgt at faa et meget større Antal Aarskur-sister, end min højtærede Forgænger havde, ikke alene absolut, men relativt. Altsaa, jeg har netop gjort det, det ærede Medlem med fuld Ret mener er det væsentlige, nemlig sørget for, at Aarskursus er det fremtræ-dende. Det har jeg gjort, fordi jeg regnede med, at jeg forhaabentlig, hvis jeg levede, endnu i en Aarrække kunde administrere Sagerne, og saa ræsonnerede jeg saadan, at hvis jeg straks søgte at skaffe Penge til de relativt billige Feriekursister, kom jeg hur-tigt op paa et forholdsvis stort Antal Elever, og saa var der Fare for, at Rigsdagen og Finansministeren vilde sætte Bom for videre Fremskridt.

Derfor sagde jeg straks aabent til alle, ogsaa til Danmarks Lærerforening, der har den modsatte Anskuelse: Jeg vil først og fremmest udbygge Aarskursus, og naar jeg har naaet et vist Resultat der, kan vi tales ved om en videre Udvikling af Feriekursus. Og det er netop det Resultat, vi er naaet til, at der i dette Øjeblik paa Statens Lærerhøj-skole er over tre Gange saa mange Aars-kursister som det sidste Aar, min udmær-kede Forgænger virkede.

Men det har generet det ærede Medlem, at der er Udvikling i Statens Lærerhøjskole, og min Forbrydelse bestaar deri, at jeg har paavist — det staar i hvert Fald i Tallene, hvis man regner efter —, at Antallet af Elever siden det Aar, der var Professor Olriks sidste, er gaaet frem med 410 pCt., medens Udgifterne er forøget med 61 pCt. Hvis det ærede Medlem nu kunde sige, ja, men det er sket paa Bekostning af Aars-kursus og saaledes, at der er kommet et helt andet Forhold end forhen, saa vilde der endda være noget Hold i Kritikken; men det er jo ikke sandt. Der var det sidste Aar, før jeg traadte til, 110 Aarskursister og 116 Feriekursister. Der er i Aar 370 Aarskur-sister og med runde Tal 440 Feriekursister. Det er jo ikke helt det samme Forhold; men det er dog i det væsentlige det samme.

Nej, det ærede Medlem er kommet højst uheldigt af Sted. Han har i sin blinde Iver for at komme mig personlig til Livs bragt sig selv i et yderst slet Forhold ikke alene til Sandheden, men til den danske Lærer-stand, for den danske Lærerstand beder netop bestandig om at faa flere Feriekursus. Det har jeg imødekommet, og det er jeg villig til at imødekomme, efter at jeg i det